

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА»**



Факультет управління

Кафедра логопедії та інноваційних технологій в інклюзії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Логопедичний практикум: від постановки до диференціації звуків у зв'язному мовленні»

Освітня програма «Спеціальна освіта»

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Спеціалізація 016.01 Логопедія

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри професійної
освіти та інноваційних технологій
Протокол № 1 від “___” серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Логопедичний практикум: від постановки до диференціації звуків у зв'язному мовленні
Освітня програма	Спеціальна освіта
Спеціалізація	016.01 Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	2/3, 3 / 5, 6, 4/7, 8
Розподіл за видами занять	Денна / Заочна форма Практичні 30 год. / 10 год Самостійна робота 60 год./ 80 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6929

2. Опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Логопедичний практикум: від постановки звуків до диференціації звуків у зв'язному мовленні» є отримання здобувачами освіти глибоких теоретичних знань та практичних умінь щодо підготовки до постановки звуків, постановки, автоматизації, диференціації, введення у зв'язне мовлення.

Основними **завданнями** є закріплення і вивчення:

1. Характеристики звуків української мови.
2. Особливостей планування корекції звуковимови
3. Особливостей підготовки до постановки звуків при різних порушеннях мовлення
4. Методів постановки звуків
5. Алгоритму автоматизації звуків
6. Специфіки диференціації звуків
7. Класифікації і структури логопедичного заняття

Компетентності:

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

Результати

РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань

РН15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

РН16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Практична робота 1. Фонеми української мови.	Альбом профілів фонем української мови. Планування корекції вимови звуків.	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Скласти картки профілю і анфасу фонем української мови. Заповнити таблиці.
2.	Практична робота 2. Класифікація логопедичних занять	Структура, види, форми проведення логопедичних занять	Підготуватися до опитування. Заповнити таблиці.
3.	Практична робота 3. Планування корекційної роботи з виправлення порушень вимови фонем	Особливості планування корекції і ведення документації. Домашні завдання.	Підготуватися до опитування. Заповнити таблиці, пройти тестування.
4	Практична робота 4. Підготовка до постановки звуків при дислалії.	Особливості підготовки до постановки звуків при дислалії. Артикуляційна гімнастика.	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Скласти ментальні карти, заповнити таблицю.
5	Практична робота 5. Підготовка до постановки звуків при дизартрії.	Особливості підготовки до постановки звуків при дизартрії. Артикуляційна гімнастика. Масаж, самомасаж.	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Скласти ментальні карти, заповнити таблицю
6	Практична робота 6. Підготовка до постановки звуків при диспраксії.	Особливості підготовки до постановки звуків при диспраксії. Рухові вправи на логопедичному занятті.	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Скласти ментальні карти, заповнити таблицю. Пройти тестування.
7	Практична робота 7. Методи постановки звуків	Класифікація методів. Особливості роботи з зондами і зондозамінниками, вібромасажерами. Постановка за наслідуванням	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Скласти ментальні карти, заповнити таблицю.
8	Практична робота 8. Автоматизація звуків	Алгоритм автоматизації губних звуків. Альбом автоматизації звуку. Автоматизація ізольованого звуку. Автоматизація у прямих складах. Автоматизація в обернених складах. Автоматизація у складах зі збігом приголосних, у складах посередині між голосними, автоматизація у словах (звук на початку, всередині і вкінці слова). Автоматизація звуку в	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Скласти ментальні карти, заповнити таблиці, прописати автоматизацію певного звуку. Підібрати дидактичний матеріал.

		словах зі збігом приголосних та чистомовках, автоматизація в словосполученнях, в реченнях, в зв'язному мовленні.	
9	Практична робота 9. Автоматизація звуків	Алгоритм автоматизації. Свистячих звуків. Альбом автоматизації звуків.	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Скласти ментальні карти, заповнити таблиці, скласти презентацію. Підібрати дидактичний матеріал
10	Практична робота 10. Автоматизація звуків	Алгоритм автоматизації. Шиплячих звуків. Альбом автоматизації звуків.	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Скласти ментальні карти, заповнити таблиці, скласти презентацію. Підібрати дидактичний матеріал
11	Практична робота 11. Автоматизація звуків	Алгоритм автоматизації. сонорних звуків. Альбом автоматизації звуків.	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Скласти ментальні карти, заповнити таблиці, скласти презентацію. Підібрати дидактичний матеріал. Пройти тестування.
12	Практична робота 12-15. Диференціація звуків. Введення в зв'язне мовлення	Особливості диференціації. Альбом диференціації звуків. Постановка звуку, з яким буде диференціація (ЗД). Автоматизація звуку в словосполученнях. Автоматизація звуку ЗД в прямих складах. Автоматизація звуку ЗД в зворотних складах. Автоматизація звуку в реченнях. Автоматизація звуку ЗД в словах. Автоматизація звуку в реченнях та зв'язному мовленні. Автоматизація звуку ЗД в словосполученнях та чистомовках, автоматизація звуку ЗД в реченнях та зв'язному мовленні. Автоматизація звуку ЗД в реченнях та зв'язному мовленні. Диференціація	Опрацювати відповідні джерела. Підготуватися до опитування. Скласти ментальні карти, заповнити таблиці, скласти презентацію. Підібрати дидактичний матеріал для диференціації.

		звуків в складах та словах. Диференціація звуків в реченнях та зв'язному мовленні.	
13	Самостійна робота (60 год)	Пройти курси, опрацювати джерела	Онлайн курси, реферат, презентація

4 Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	80
Самостійна робота	20
Максимальна кількість балів	100

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінка знань здобувачів здійснюється за 100 бальною шкалою. 50 балів студенти отримує під час поточного контролю; 50 балів студент отримує за складання екзамену. Поточний контроль: Практичні заняття: 80 балів Самостійна робота – 20 балів Всього 100 балів. До 50 балів студент може отримати за проходження курсів з неформальної освіти (ці бали можуть доповнити поточне оцінювання). 90-100 балів – відмінно (A) 80-89 балів – добре (B) 70-79 балів – добре (C) 60-69 – задовільно (D) 50-59 – задовільно (E) 24-49 балів – незадовільно з можливістю повторного складання (FX) 1-24 балів – незадовільно без можливості повторного складання.
Практичні заняття	Оцінювання за усні та письмові відповіді, тестування, здійснюється у 100-бальній шкалі. Робота на практичному занятті комплексно оцінюється викладачем, враховуючі такі критерії: правильність одержаних відповідей; повнота, логічність, креативність відповіді; наявність висновків та ілюстративних прикладів тощо. Практичне завдання складається з теоретичних питань, виконання практичних завдань, створення і підбір дидактичних матеріалів, контрольного тестування в кінці кожної теми.
Підсумковий контроль	Оцінка за дисципліну виставляється з суми балів за усі види робіт.

5 Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу, 4 курс денна

Види навчальної роботи	Навчальні тижні															Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Практичні		10		10		10	10		10		10		10		10	80
Самостійна р-та						10									10	20
Всього за тиж-нь		10		10		20	10		10		10		10		20	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери, ІТ-технології
Література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Малярчук А. Я. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів К.: Літера ЛТД, 2008. 336 с. 2. Федорович Л. Постановка звуків у вимові дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. ЛПРС. 2021 124 с. 3. Рібцун Ю. В. Я учуся розмовляти : навч.-метод. комплект : логопед. альб. з розвитку мовлення дошкільників 3—6 років. Київ : Генеза, 2019. 160 с. (Серія «Помічник вихователя») 4. Шеремет М.К., Ревуцька О.В. Логопедія (корекційна робота при дислалії). Навчальний посібник Київ. 2009. 160 с. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гаврилова Н.С. Прийоми постановки звуків мовлення. Rodzina centrum swiata. / Pod redakcja naukowa Urzuli Grucy-Miasik. Rzeszow: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2014. Str. 331-339.; 2. Гаврилова Н.С. Постановка голосних звуків мовлення –о-, -у- у дітей. Науково-методичний журнал «Логопедія». – 2013 р. - №4. – С. 14-26. 3. Гаврилова Н. Методика формування та стимуляції вимови фонем. Актуальні питання корекційної освіти. Вип. 13. 2019. С 18-36. 4. Гаврилова Н. С. Методика постановки звука -и- Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія : Соціально-педагогічна. - 2013. - Вип. 23(2). - С. 172-178. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkp_sp_2013_23(2)_25 5. Гаврилова Н. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРАВИЛЬНОЇ АРТИКУЛЯЦІЇ ФОНЕМИ [Р] Актуальні питання корекційної освіти. Вип. 16 .Том 1. 2020 6. Гаврилова Н.С. Методика корекції порушень артикуляційної моторики кінестетичного типу Актуальні питання корекційної освіти Випуск №10. 2018. 7. Даниленко Н. А Заняття з логопедом Діагностика і корекція. 8. Мілевська О.П. Сутність поняття „логопедичної гімнастики”: сучасний погляд. Актуальні питання корекційної освіти. Вип. 10. 2018. 9. Рібцун Ю. В. Методичні рекомендації щодо формування фонетикофонематичної складової експресивного мовлення молодших дошкільників із ЗНМ / Ю. В. Рібцун // Український логопедичний вісник : зб. наук. пр. – Вип. 1. – 2010. – С. 72–81 10. Савченко М. А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей. — К.Рад. школа, 1983 — 167 с 	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологійм. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 104 тел. (0342) 54-12-35 https://kpoit.pnu.edu.ua kpoit@pnu.edu.ua
Викладач	Лукачович Галина Олександрівна
Контактна інформація викладача	halyna.lukachovych@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням
--------------------------	---

	<p>академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. ➤ Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p> <p>Coursera, Prometheus, Edera, Futurelearn, ВУМ, Дія, Всеосвіта, Наурок, Освіторія, ua.udemy та ін.</p>